

# Kommunikationsvenligt klasserum



DLD - mig skal du se

## Deltagelse og lytning

Sørg for, at du har børnenes opmærksomhed, inden du fortæller noget. Fx ved at tælle ned fra tre, bruge stille tegn eller sikre dig øjenkontakt.

Understøt sproget visuelt.

Forklar formålet med aktiviteten, og sørg for at børnene ved, hvad I skal lave og hvorfor.

## Sprogforståelse og hukommelse

Faste rutiner og struktur hjælper børnene

Ros børnene for at bede om gentagelser og for at spørge om hjælp.

Udtal nøgleord ekstra tydeligt

## Produktivt sprog

Opmuntre børn til at deltage verbalt i plenum

Gentag ordet og brug det naturligt i flere sætninger

Gentag barnets sætning korrekt, så barnet hører den rigtige version



# Vanskeligheder med at deltage og lytte



Barnet har svært ved at lytte til og forstå instruktioner i et (larmende) klasseværelse

Sørg for, at du har børnenes opmærksomhed, inden du fortæller noget (eks. ved at tælle ned fra tre, bruge stille tegn eller sikre dig øjenkontakt).

Sørg for et lavt støjniveau og juster, hvor det er muligt (F.eks. akustikken, larm udefra, børnenes lydniveau osv.).

Vend dig mod eleverne, når du taler (og ikke mod whiteboardet).

Barnet er let afledelig (forstyrrende eller "ikke til stede")

Mind børnene om at lytte godt efter og ros dem, når de gør det. Understøt sproget visuelt.

Barnet har svært ved at finde motivation

Forklar formålet med aktiviteten, og sørg for at børnene ved, hvad I skal l lave og hvorfor.

Sørg for hver dag at vælge mindst en aktivitet, som du ved barnet har interesse for (At have en "privilegeret position" er en forudsætning for deltagelse i fællesskabet).

Sørg for at variere arbejdsformen i undervisningen (brug af kroppen, sanserne mv.).



# Vanskeligheder med sprogforståelse og hukommelse



Barnet har svært ved at huske beskeder

Brug visuel støtte når du giver information: Gestik, billeder, tegn, grafiske modeller, skrift

Forbered eleverne i god tid, inden der skiftes aktivitet eller emne

Faste rutiner og struktur hjælper børnene, så de ved, hvad de kan forvente og have mere overskud til det ikke-rutinemæssige

Sørg for at sikre børnenes forforståelse inden opgaver, emner og aktiviteter

Giv børnene god tid til at forstå, eks. "Nu har jeg sagt en masse, så nu giver jeg jer lige en tænkepause, og når mine fingre viser, at jeg har talt til 10, må I række hånden op"

Barnet har svært ved at forstå og følge længere og/eller komplekse beskeder

Brug korte og simple sætninger

Snak langsomt og husk pauser mellem nøgleord og vigtige sætninger/pointer

Brug så meget naturlig gestik som muligt (kropssprog, ansigtsudtryk og pegning)

Ved fortællinger og forklaringer er det godt at afstemme løbende med børnene, om de har forstået, eks. ved løbende at kigge rundt eller stille spørgsmål

Hjælp børnene til at forstå og være opmærksom på at det er normalt og okay at have vanskeligheder med at forstå

Ros børnene for at bede om gentagelser og for at spørge om hjælp.

Opfordr børnene til at gentage beskeder. Gerne på en måde så du selv tager ansvaret for måske at have været utydelig.

Revider og opsummer historier

Barnet har svært ved at tilegne sig et tilstrækkeligt ordforråd i emnearbejde

Brug visuel understøttelse, når du introducerer nye ord

Udtal nøgleord ekstra tydeligt, eks. "I dag er det **RELATIONER** vi skal arbejde med".

Introducer nye ord så tidligt som muligt, eks. brainstorme ord på et nyt emne

Lav løbende forklaringer på fokusord, eks. "...og løverne på savannen, altså den store tørre slette de bor på, er meget farlige".

Barnet forstår muligvis ikke tvetydige sætninger og forstår dem meget konkret

Vær opmærksom på, hvordan sprog i klasseværelset ofte kan betyde forskellige ting og sørg for at tydeliggøre, så de ikke bliver misforstået, eks. "Er der nogen der har en hund?" (100 kr. eller et dyr)



## Vanskeligheder med at bruge sproget produktivt



Barnet udviser vanskeligheder eller modvilje ved at indgå og deltage i plenum på klassen eller i grupper

For at opmuntre børn til at deltage verbalt i plenum, kan du gøre det nemmere at sige noget, hvis du stiller spørgsmål som indeholder svaret eller ja/nej-spørgsmål, eks. "Var Tom glad eller ked af det over at få besøg?".

Tale med barnet om baggrunden for ikke at sige noget. Give børnene tid til at blive trygge ved at melde ind på klassen, så det bliver en god oplevelse.

Aftale på forhånd, hvad du vil spørge om og hvad eleven kan svare.

Sikre en god spørgekultur i klassen, hvor der roses for at spørge ved manglende forståelse eller gentagelser

Overvej børnenes muligheder for deltagelse i gruppearbejde ifht. sammensætningen af børn. Overvej mindre grupper, hvor det er nemmere at komme til orde.

Sikre elevernes deltagelse i gruppearbejde ved at tydeliggøre roller og opgaver

Barnet har svært ved at genkalde de korrekte ord og bruger ord der minder om.

Hvis du ved hvilket ord barnet prøver at sige, kan du give valgmuligheder, eks. "Er det hallen eller fodboldbanen?" eller prompte med de første lyde "Er det en ana..." (ananas).

Hjælp barnet til at beskrive ordet, så I når til forståelse, eks. ved at spørge "Hvordan ser det ud/føles det?", "Hvad skal den bruges til?" mv.

Gentag ordet efterfølgende og brug det naturligt i flere sætninger, eks. hvis barnet siger "Her er låget" kan du sige "ja her er proppen, jeg putter lige proppen på. Den her mangler også en prop".

Barnet laver grammatiske fejl eller udtalefejl

Gentag barnets sætning korrekt, så barnet hører den rigtige version. Barnet skal dog ikke eftersige sætningen selv igen.

Udtal grammatisk svære ord tydeligt for barnet, eks. "Ja Emma, HUN sidderovre ved vinduet".

